

Sport- en beweegakkoord Bergen op Zoom 2023-2026

De herijking van Sportakkoord 2022

Inhoudsopgave

• 1	Inleiding	3
1.1	Vertaling Sportakkoord II 'Sport versterkt' naar herijking Sport- en beweegakkoord Bergen op Zoom	3
1.2	Van 'Sport versterkt' naar herijking Bergen op Zoom	3
1.3	Ontwikkeltraject	3
• 2	Terugblik Sportakkoord Bergen op Zoom 2021-2023	5
2.1	Wat hebben we bereikt?	5
2.2	Betrokken partijen	5
2.3	Succesfactoren en verbeterpunten	5
2.3.1	Succesfactoren	5
2.3.2	Verbeterpunten	6
• 3	Cijfers sport en bewegen	7
3.1	Kinderen 4-11 jaar	7
3.1.1	Doelgroepen West-Brabant	7
3.2	Jongeren 2e / 4e klas VO	8
3.2.1	Doelgroepen West-Brabant	8
3.3	Volwassenen 18-64 jaar	8
3.3.1	Doelgroepen West-Brabant	8
3.4	Ouderen 65+	9
3.4.1	Doelgroepen West-Brabant	9
• 4	Het herijkte lokale speelveld	10
4.1	Stuurgroep	10
4.2	Coördinator sport en preventie	10
4.3	Adviseur Lokale Sport	11
• 5	Ambities	12
5.1	Het fundament op orde	12
5.1.1	Sociaal veilige sport	12
5.1.2	Vitale sportaanbieders	12
5.2	Een groter bereik	12
5.2.1	Inclusie en diversiteit	13
5.2.2	Vaardig in bewegen	13
5.3	Meer (zichtbare) betekenis	13
•	Werkwijze	14
• 6	14	
6.1	Betrekken lokale partners	14
6.2	Sociale veiligheid en integriteit	14
6.3	Clubondersteuning	14
6.4	Lokaal Sportplatform	14
6.5	Inzet lokale functionarissen sport en bewegen	14
• 7	Monitoring en evaluatie	16
• 8	Financiering	16
•		

1 Inleiding

1.1 Vertaling Sportakkoord II 'Sport versterkt' naar herijking Sport- en beweegakkoord Bergen op Zoom

In overleg tussen het ministerie van VWS, NOC*NSF, VNG en VSG en het Platform Ondernemende Sportaanbieders (POS), is in december 2022 het Sportakkoord II 'Sport versterkt' vastgesteld. De ambities en uitgangspunten in dit akkoord vormen het kader voor de herijking van het Sportakkoord van de gemeente Bergen op Zoom.

1.2 Van 'Sport versterkt' naar herijking Bergen op Zoom

In 2021 is tussen verschillende sportaanbieders in Bergen op Zoom een Sportakkoord opgesteld en ondertekend. Er is dus al een belangrijk begin gemaakt in het verbinden van lokale organisaties en het versterken van de sportsector. Het doel van het sportakkoord is dat iedereen zich op zijn manier kan ontwikkelen, met plezier kan sporten en bewegen en het versterken van de (lokale) sportinfrastructuur. Hierbij staat sport als middel én als doel centraal voor gezondheid en deelname aan de maatschappij voor alle leeftijden en doelgroepen.

Dit wordt samen opgepakt met partners uit de sectoren; sport, welzijn, onderwijs, overig maatschappelijk middenveld en de gemeente. Er zijn afspraken gemaakt met betrekking tot de volgende thema's, passend binnen de lokale context:

1. Inclusief sporten en bewegen
2. Vitale sport- en beweegaanbieders
3. Positieve sportcultuur
4. Van jongs af aan vaardig in bewegen

In deze herijking wordt beschreven hoe de uitvoering van het lokale sportakkoord verder vorm gaat krijgen. De huidige en toekomstige organisatie en communicatie wordt uiteengezet. Daarnaast staat omschreven welke stappen nog gezet gaan worden. In Bergen op Zoom is de organisatie en uitvoering van het Sportakkoord een continu lerend proces en is het akkoord een dynamisch document. Het Sportakkoord dient namelijk zo waardevol mogelijk ingezet te worden en moet van de inwoners, sport- en beweegaanbieders en overige maatschappelijke organisaties in de gemeente zijn.

1.3 Ontwikkeltraject

De gemeente Bergen op Zoom heeft sinds 2021 een lokaal sportakkoord. Door de inzet van een sportregisseur is dit akkoord vanaf september 2022 operationeel. Middels een startbijeenkomst zijn de lokale sportaanbieders en maatschappelijke organisaties geïnformeerd over de doelstellingen van het sportakkoord en de doorvertaling naar het lokale sportakkoord. Bij de uitvoering van het sportakkoord worden sportaanbieders in staat gesteld aanvragen te doen op de beschikbare middelen.

In de herijking zullen de bestaande pijlers inhoudelijk grotendeels gelijk blijven. Echter komt de nadruk te liggen op de ambities om het fundament van de sportsector te versterken, het bereik te vergroten en de (zichtbare) betekenis van sport te vergroten.

De schriftelijke herijking wordt daarnaast vooral ingezet om een verdieping te maken en te evalueren op de afgelopen periode. Daarnaast zal een verdiepingsslag gemaakt worden, doordat er ingegaan wordt op de punten waar lokale organisaties en gemeenten toe worden uitgenodigd in "Hoofdlijnen Sportakkoord II Sport Versterkt".

Om in deze herijking het werkveld te betrekken en draagvlak te creëren wordt de stuurgroep middels de 'reflectietool Sportakkoord' (Kenniscentrum Sport en Bewegen, 2022) bevraagd op de volgende thema's:

1. Verbindend: Leidt het sportakkoord tot het dichterbij elkaar brengen van partijen en het samen werken aan een gedeelde ambitie?
2. Presteren: Zorgt de lokale samenwerking voor het behalen van de beoogde resultaten?

3. Borging: Zijn taken, rollen, en verantwoordelijkheden (nog steeds) helder en houden alle partijen zich aan de gemaakte afspraken? Draagt het proces bij aan de borging van duurzame afspraken en inbedding in beleid?
4. Veerkrachtig: Zijn de partners bereid om te leren van nieuwe inzichten en zich aan te passen aan veranderende omstandigheden?

De resultaten van deze reflectietool worden besproken in de stuurgroep en zo nodig worden hier concrete acties en afspraken over gemaakt om de herijking van het sportakkoord en de stuurgroep verder vorm te geven. De resultaten uit deze reflectietool worden uiteengezet in paragraaf 2.3 'Succesfactoren en verbeterpunten'.

De herijking wordt verder geschreven aan de hand van de 'checklist herijking sportakkoord'. Deze checklist is opgesteld door de Vereniging Sport en Gemeente (VSG) en dient als houvast voor gemeenten om te voldoen aan de criteria voor de te ontvangen financiële middelen. Inhoudelijk is de herijking daarom geschreven door de betrokken beleidsadviseurs van de gemeente, waarna het kritisch is bekeken door de betrokken stuurgroep met lokale organisaties en de Adviseur Lokale Sport

2 Terugblik Sportakkoord Bergen op Zoom 2021-2023

2.1 Wat hebben we bereikt?

In Sportakkoord I zijn door verschillende lokale sportaanbieders, maatschappelijke organisaties en commerciële aanbieders **gezamenlijke doelstellingen** geformuleerd op het gebied van het sport- en beweeglandschap in de gemeente Bergen op Zoom. In dit proces zijn diverse partijen uit **verschillende domeinen en sectoren aan elkaar verbonden**. Om het proces aan te jagen en de doelstellingen als stip op de horizon te houden, is een lokale **stuurgroep aangesteld**. Hierbij zijn de eerste stappen gezet in het **organiseren van netwerkbijeenkomsten** met als doel te inspireren. Daarnaast zijn **de eerste nieuwe initiatieven** gestart uit de doelstellingen en verbindingen van het sportakkoord, zoals bijvoorbeeld de watersportdag en het traject vroegsignalering op de sportclub.

2.2 Betrokken partijen

Ondertekenaars

De FitFabriek	Ogers Lacrosse
Grassroots Lacrosse	Gemeente Bergen op Zoom
Zwem- en polovereniging de Krabben	ISD Brabantse Wal
Halsterse Tennis Vereniging	WijZijn Traverse Groep
De Bananenwinkel duursportcoaching	TV Smash
Stichting Paastoernooien BoZ	Fitness Disipline
RKVV Nieuw Borgvliet	LPS-onderwijsstichting
A.V. Spado	SV Dosko

Deelnemers stuurgroep

De FitFabriek	LPS Onderwijsstichting
SV Dosko	TV Smash
Stichting Toegankelijk Bergen op Zoom	Stichting Sport als Middel
Gemeente Bergen op Zoom	Fitness Discipline
Wij Zijn Traverse Groep	

2.3 Succesfactoren en verbeterpunten

Momenteel worden verschillende succesfactoren en verbeterpunten ervaren door de betrokken organisaties van het sportakkoord. Deze zullen meegenomen worden in de herijking. Uit verschillende gesprekken en uit de reflectietool van Kenniscentrum Sport & Bewegen komen de volgende succesfactoren en verbeterpunten.

2.3.1 Succesfactoren

De betrokken organisaties geven aan dat de **verbindende factor** van het sportakkoord als positief wordt ervaren. Ze zien het als een vliegwiel om de verschillende organisaties uit de gemeente die zich inzetten voor een gezonde generatie aan elkaar te verbinden en bestaande activiteiten meer in het zonnetje te zetten. Daarnaast ervaren de organisaties **betrokkenheid** bij de invulling van het sportakkoord. Als voorbeeld wordt hier meermaals benoemd dat het waardevol is dat ze betrokken worden bij de besluitvorming rondom activiteiten en dat er transparantie is met betrekking tot de financiën. Zo is de stuurgroep betrokken bij het ontwikkelen van de **aanvraagprocedure** voor financiële bijdragen uit het sportakkoord en worden deze aanvragen ook in gezamenlijkheid besproken. Tot slot is het netwerk van het lokale sportakkoord een lerende organisatie. Dit betekent dat zij leren van nieuwe ervaringen en dit direct proberen toe te passen in de praktijk. Deze **veerkracht** wordt door velen ook als succesfactor beschreven.

2.3.2 Verbeterpunten

Uit de evaluatie zijn ook een aantal verbeterpunten gehaald. Hieruit komt voornamelijk naar voren dat er sterker ingezet dient te worden op **de communicatie** van de ontwikkelingen en mogelijkheden rondom het sportakkoord. Het akkoord moet **zichtbaarder** worden in de gemeente door **'good practices'** meer te delen en het netwerk te vragen meer informatie en ontwikkelingen met de **achterban te delen**.

Daarnaast is het belangrijk om **concreet geformuleerde doelstellingen** op te stellen en daarbij **duidelijke taken en verantwoordelijkheden** te benoemen. Deze richtinggevende elementen werden momenteel gemist en zullen er voor zorgen dat er meer gepresteerd wordt met de middelen van het sportakkoord.

3 Cijfers sport en bewegen

In het kader van een gezonde generatie in 2040, is in het Gezond Actief Leef Akkoord (GALA) de doelstelling opgenomen dat in ditzelfde jaartal 75% van de Nederlanders voldoet aan de Beweegrichtlijn (2017). Dit betekent dat volwassenen 2,5 uur per week matig intensief bewegen en 2 keer per week bot- en spierversterkende oefeningen doen. Voor de jeugd van 4 tot en met 18 jaar geldt, 1 uur per dag matig intensief bewegen en 3 keer per week bot- en spierversterkende activiteiten.

Om toe te werken naar dit resultaat is het van belang om de huidige, lokale situatie in kaart te brengen op basis van verschillende leeftijdscategorieën en doelgroepen.

3.1 Kinderen 4-11 jaar

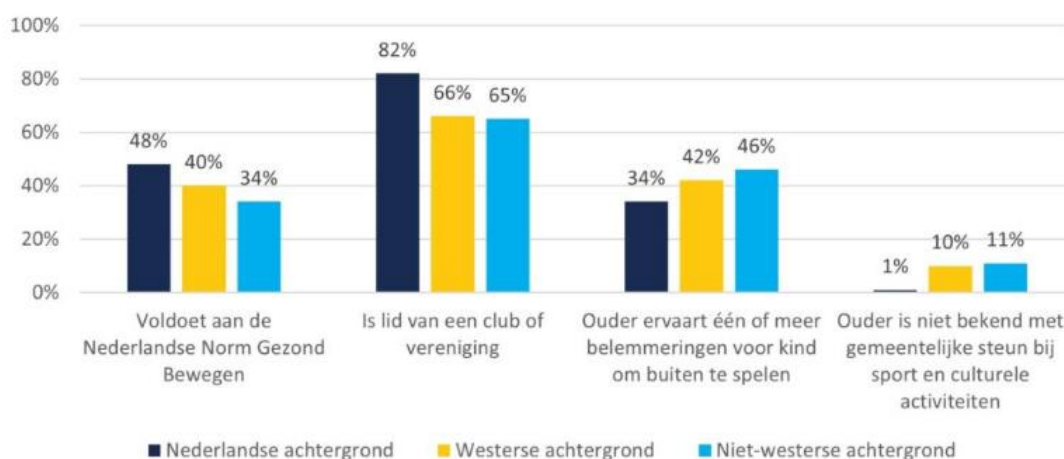
Indicator	West-Brabant	Bergen op Zoom
Voldoen aan Beweegrichtlijn	45%	50%
Lid van vereniging	78%	73%
Ervaren belemmeringen voor ongeorganiseerd bewegen	36%	44%
Bekend met gemeentelijke steun	31%	33%

3.1.1 Doelgroepen West-Brabant

Migratieachtergrond

Kinderen met een niet-Westerse achtergrond voldoen het minst vaak aan de Beweegrichtlijn en zijn het minst vaak lid van een vereniging. Daarnaast ervaren de ouders van deze doelgroep ook meer belemmeringen om te bewegen in de openbare ruimte. En zij weten de gemeentelijke steun het minst goed te vinden.

In onderstaande figuur van de GGD (Kindmonitor, 2021) wordt weergegeven hoeveel procent van de kinderen met een verschillende migratieachtergrond in West-Brabant voldoet aan de Beweegrichtlijn, of ze lid zijn van een vereniging en of de ouders belemmeringen ervaren en/of informatie missen.

Bron: GGD West-Brabant

Leeftijd

Jongere kinderen in West-Brabant voldoen iets vaker aan de Beweegrichtlijn (48% onder 4 t/m 7-jarigen, 43% onder 8 t/m 11-jarigen). Daarnaast zijn oudere kinderen weer vaker lid van een vereniging (8 t/m 11 jaar, 88%). Ouders van jongere kinderen ervaren wel het vaakst belemmeringen voor het kind om buiten te spelen. Voor ouders van 0 t/m 3-jarigen is dit 41% en voor van 4 t/m 7-jarigen is dit 39%.

3.2 Jongeren 2e / 4e klas VO

Indicator	West-Brabant	Bergen op Zoom
Voldoen aan Beweegrichtlijn	16%	15%
Fietsen naar school/stage	84%	77%
Sport wekelijks bij vereniging/club	75%	68%

3.2.1 Doelgroepen West-Brabant

Leeftijd

In de 2e klas van het voortgezet onderwijs bewegen jongeren in West-Brabant meer dan in de 4e klas. Dit valt vooral op in het percentage van de jongeren dat 5 dagen per week naar school of stage fietst. In de 2e klas is dit 86% van de jongeren in West-Brabant en in de 4e klas geldt dit voor 82% van de jongeren. Dit verschil zien we ook als er gekeken wordt naar hoe vaak er gesport wordt bij een vereniging of een sportschool (77% in klas 2, 72% in klas 4)

Opleidingsniveau

Het opleidingsniveau lijkt ook een invloed te hebben op het beweeggedrag van jongeren. Op de HAVO en het VWO fietst 88% 5 dagen per week naar school of stage, op het VMBO is dit 79%. Daarnaast sporten jongeren op de HAVO en het VWO (80%) vaker bij een vereniging of sportschool dan jongeren van het VMBO (69%).

3.3 Volwassenen 18-64 jaar

Indicator	West-Brabant	Bergen op Zoom
Voldoen aan Beweegrichtlijn	-	53%
Lid van vereniging of sportclub	33%	31%
Vindt de buurt aantrekkelijk genoeg om in te bewegen	80%	77%

3.3.1 Doelgroepen West-Brabant

Migratieachtergrond

Het percentage dat voldoet aan de Beweegrichtlijnen is hoger onder de volwassenen met een Nederlandse achtergrond (52%) dan voor volwassenen met een niet-westerse (49%) en westerse migratieachtergrond (46%).

Sociaaleconomische status

Volwassenen in West-Brabant met een lage sociaaleconomische status voldoen minder vaak aan de Beweegrichtlijnen (34%) dan volwassenen met een hogere sociaaleconomische status (50%). Daarbij komt dat zij de buurt ook minder aantrekkelijk vinden om te bewegen (82%) en zijn ze minder vaak lid van een vereniging of club (11% van de volwassenen met een lage sociaaleconomische status tegenover 35% van de volwassenen met een hogere sociaaleconomische status).

Leeftijd

In de leeftijdscategorie van 18 t/m 24 jaar voldoet 56% aan de Beweegrichtlijnen. Dit is hoger dan het percentage voor de leeftijdscategorieën van 25 t/m 39 jaar (51%), 40 t/m 54 jaar (49%) en 55 t/m 64 jaar (44%). Echter vinden de jongere leeftijdsgroepen vaak de buurt minder aantrekkelijk om te bewegen (67% onder de 18 t/m 24-jarigen en 76% onder de 25 t/m 39-jarigen) dan de oudere leeftijdsgroepen. In de leeftijdscategorie van 40 t/m 54 jaar is dit namelijk 81% en voor de 55 t/m 64-jarigen is dit 85%.

3.4 Ouderen 65+

Indicator	West-Brabant	Bergen op Zoom
Voldoen aan Beweegrichtlijn	-	37%
Lid van vereniging of sportclub	26%	26%
Vindt de buurt aantrekkelijk genoeg om te bewegen	85%	82%

3.4.1 Doelgroepen West-Brabant

Migratieachtergrond

West-Brabantse ouderen met een niet-westerse migratieachtergrond zijn minder vaak lid van een vereniging (12%) dan ouderen met een westerse migratieachtergrond (25%) en een Nederlandse achtergrond (26%).

Leeftijd

Leeftijd speelt ook in rol in de mate van sporten en bewegen. Ouderen in de leeftijdscategorie van 65 t/m 74 jaar voldoen vaker aan de beweegrichtlijn (46%) dan ouderen tussen de 75-84 jaar (29%) en ouderen van 85 jaar en ouder (11%). Ook zijn ze vaker lid van een sportvereniging. De ouderen in de leeftijd van 65 t/m 74 jaar vinden de buurt vaker aantrekkelijk om te bewegen (86%) dan ouderen in de leeftijd van 75 t/m 84 jaar (84%) en ouderen van 85 jaar en ouder (81%).

Sociaaleconomische status

West-Brabantse volwassenen, waaronder ouderen van 65 jaar en ouder, met een lage sociaaleconomische status voldoen vaker niet aan de Beweegrichtlijnen. Daarnaast vinden zij de buurt minder vaak aantrekkelijk om te bewegen en zijn ze minder vaak lid van een sportvereniging of –club dan volwassenen met een hogere sociaaleconomische status.

4 Het herijkte lokale speelveld

4.1 Stuurgroep

In oktober 2022 is met behulp van de sportregisseur een stuurgroep benoemd. Deze stuurgroep bestaat uit:

De FitFabriek	LPS Onderwijsstichting
SV Dosko	TV Smash
Stichting Toegankelijk Bergen op Zoom	Stichting Sport als Middel
Gemeente Bergen op Zoom	Fitness Discipline
Wij Zijn Traverse Groep	Betrokken Burger

De stuurgroep wordt gevormd door afgevaardigden uit de sportsector, welzijnsdomein, onderwijs, bedrijfsleven, gemeente, buurtsportcoach en de adviseur lokale sport. Zij fungeren vooral als klankbordgroep en geven daarmee sturing aan de uitvoering van het sportakkoord. Daarbij beoordeelden zij voornamelijk de aanvragen.

Momenteel zijn er voornamelijk partijen betrokken uit de lokale sportsector en met de komst van het GALA en de bijbehorende doelstellingen zal er gekeken worden naar een herijking van de stuurgroep. Om ervoor te zorgen dat vrijwel alle sectoren vertegenwoordigd zijn in de stuurgroep, wordt onderzocht of ook De GGD West-Brabant en andere welzijnsorganisaties in de stuurgroep zitting kunnen/ willen nemen.

Er wordt in nieuwe opzet van de stuurgroep bewust gekozen voor de deelname van professionals, omdat in de afgelopen periode duidelijke taken en verantwoordelijkheden gemist werden. Door professionals uit te nodigen voor deze stuurgroep wordt getracht om eventuele vrijblijvendheid te ondervangen en daarmee meer te kunnen sturen op de doelstellingen en een breder netwerk te betrekken bij de uitvoering van het sportakkoord.

Om ervoor te zorgen dat de lokale sportverenigingen en –clubs betrokken blijven en gevraagd en ongevraagd input kunnen geven, zal er naast de stuurgroep een adviesraad worden opgezet met de partijen die voorheen in de stuurgroep zaten.

Adviesraad:

- SV DOSKO
- Stichting Sport als Middel
- TV Smash
- Fitness Discipline
- Wandelvereniging de Wandelende Krabben
- Betrokken Burger

4.2 Coördinator sport en preventie

De coördinator Sport en Preventie zorgt enerzijds voor de herijking van het lokale Sportakkoord en is daarnaast kartrekker van het kernteam. Anderzijds zorgt de coördinator voor de verbinding tussen thema's en onderdelen binnen het GALA op het gebied van gezondheid, sport en bewegen, cultuur en sociale basis.

Deze functionaris neemt sport en bewegen mee naar de andere beleidsvelden en de (preventie) programma's van de partners binnen de lokale stuurgroep. Hierbij horen drie concrete taken:

1. Een initiërende rol bij de herijking en een aanjagende rol bij de uitvoering van het Lokaal Sportakkoord
2. Neemt in deze hoedanigheid deel aan het lokale kernteam en koppelt de lokale sportsector aan de brede ambities uit het GALA.
3. Het vervullen van een 'haal- en brengfunctie' voor sport naar het overkoepelende gesprek van de brede ambities en het werken met de adviseur lokale sport, die zich voornamelijk richt op het versterken van de lokale sport- en beweegaanbieders.

Gezien de tijdsplanning waarin het herijkte Sportakkoord ingediend moet worden bij de VSG, heeft de beleidsadviseur Sport van de gemeente Bergen op Zoom als coördinator Sport en Preventie de initiërende rol bij de herijking van het Lokaal Sportakkoord.

Na dit proces zal vanuit de praktijk een functionaris aangesteld worden vanuit de Brede Regeling Combinatiefuncties (BRC) die zich voornamelijk richt op het aanjagen van het kernteam, de verbinding legt met andere (preventie)programma's en de 'haal en breng' functie vervult. Deze functionaris zal vanuit de Fit-Fabriek ingezet worden, daar waar zij de uitvoerder zijn van het lokale sport en beweegbeleid en dus 'met de voeten in de klei staan'. In samenspraak met de coördinator buurtsportcoaches van de Fit-Fabriek zal deze coördinator aangesteld worden. Naast deze functionaris zal een beleidsadviseur aangehaakt zijn om sturing te geven op beleidsniveau.

Contactgegevens:

- Beleidsadviseur Sport: Lotte Andrieu, l.andrieu@bergenopzoom.nl
- Coördinator Buurtsportcoaches Fit-Fabriek: p.jacobs@sportbedrijfboz.nl

4.3 Adviseur Lokale Sport

In de periode 2021-2022 is Walter van der Mast betrokken geweest bij het lokale Sportakkoord van Bergen op Zoom in de functie van Adviseur Lokale Sport. Deze adviseur is onderdeel van de stuurgroep. Hierdoor zijn de lijntjes kort en zijn de wegen binnen de landelijke sportsector makkelijker te bewandelen.

Landelijk zijn er wijzigingen doorgevoerd binnen de rol van de Adviseur Lokale Sport. Daardoor zal de rol in Bergen op Zoom ook veranderen.

“In elke regio in Nederland is een adviseur lokale sport actief die zorgt voor een goede samenwerking tussen alle lokale sportorganisaties en de gemeente. En die de verbinding legt tussen landelijk beleid en de lokale praktijk. Dit alles met het doel om sportclubs en andere sportaanbieders te versterken en hun maatschappelijke waarde te vergroten.

De adviseurs lokale sport die in de periode van 2023 tot en met 2026 zijn aangesteld, spelen samen een belangrijke rol bij het waarmaken van de ambities die zijn vastgelegd in Sportakkoord II. Ze hebben de gezamenlijke taak om een landelijk dekkend netwerk van sterke lokale sportnetwerken te realiseren. Daarnaast adviseren ze over de rol van sport in de gemeente en in relatie met andere beleidsterreinen. Ook zorgen ze dat de lokale sportakkoorden zo goed mogelijk worden uitgevoerd.

De adviseur lokale sport is - namens alle sportbonden, Platform Ondernemende Sportaanbieders en NOC*NSF - de verbindende schakel binnen het lokale sportnetwerk” (bron: <https://nocnsf.nl/sportakkoord/adviseur-lokale-sport>)

In de periode van 2023-2026 vervult Marja Nieuwenhuis (marja.nieuwenhuis@adviseurlokalesport.nl) de rol van Adviseur Lokale Sport in Bergen op Zoom. Zij zal op uitnodiging deelnemen aan de stuurgroep overleggen. Daarnaast zal zij meekijken in de herijking en zorgt zij voor regionale en landelijke verbindingen.

5 Ambities

In het Hoofdlijnen Sportakkoord II 'Sport Versterkt' ligt de nadruk op drie ambities, die weergeven wat de partners samen willen bereiken om de sportsector verder te versterken. Deze ambities worden daarom ook als uitgangspunt genomen voor het Sport- en beweegakkoord van Bergen op Zoom.

Het gaat hierbij om de volgende drie ambities:

1. Het fundament op orde
2. Een groter bereik
3. Meer (zichtbare) betekenis

In de volgende paragrafen worden de ambities verder toegelicht en zal beschreven worden welke stappen gezet gaan worden om hieraan bij te dragen.

5.1 Het fundament op orde

Om te kunnen blijven sporten en daar plezier aan te kunnen blijven beleven, moeten de (rand)voorwaarden verbeterd worden. Met het fundament worden de materiele voorzieningen voor sport en bewegen bedoeld, maar ook de mensen, organisaties en de cultuur (waarden en normen). Investeren in kwalitatief goede sportaanbieders die toegankelijk zijn voor iedereen. Een inclusieve, veilige en positieve sportcultuur, die beter meegaat met de maatschappelijke ontwikkelingen en die sterk genoeg is om nieuwe uitdagingen aan te pakken.

In Bergen op Zoom hebben we de afgelopen jaren al ingezet op het fundament van de sportsector, door een verenigingsondersteuner aan te stellen en diverse themabijeenkomsten te faciliteren, maar middels dit Sport- en beweegakkoord gaan we hier mee verder en pakken we door. In onderstaande paragrafen wordt uitgelegd hoe we dit gaan doen met behulp van de thema's uit Hoofdlijnen Sportakkoord II 'Sport Versterkt'.

5.1.1 Sociaal veilige sport

We creëren een basis waarin iedereen veilig en met plezier kan sporten en bewegen. Door het aanbod in de kern verantwoord te organiseren, waarbij normen en waarden gesteld worden in lijn met de maatschappelijke context. Hiermee wordt bijgedragen aan een sterker fundament van de lokale sportsector. Om hier concreet mee aan de slag te gaan, wordt er samen met de sportsector, maatschappelijke organisaties en experts een plan van aanpak opgesteld om sociale veiligheid en integriteit te stimuleren en ondersteunen bij de sportaanbieders in Bergen op Zoom. Het stimuleren van de implementatie van de basiseisen sociaal veilige sport vormt hiervoor een eerste stap in combinatie met het onder de aandacht brengen van bestaande ondersteuningsinstrumenten.

5.1.2 Vitale sportaanbieders

We richten ons op een kwalitatief sterk, veilig en toegankelijke sportsector. Om de basis van de lokale sportaanbieders op orde te krijgen richten we onze aandacht op het verstevigen van de basis: kwalitatief goede mensen, voldoende uitvoeringscapaciteit, en een effectieve ondersteuningsstructuur voor de aanbieders. Om tot deze effectieve ondersteuningsstructuur te komen zal in samenwerking met de Adviseur Lokale Sport onderzocht worden of clubondersteuning als één loket ingezet kan worden in de gemeente. Dit loket richt zich voornamelijk op, vrijwilligersbeleid, ledenwerving, accommodatie, financiën en opleiden van kader. Daarnaast is het belangrijk om een 0-meting doen van de mate van vitaliteit van de sportaanbieders. Hiervoor zal een vitaliteitsscan ingezet worden welke ook ingaat op bovengenoemde thema's. Op deze manier kan op een effectieve manier opgehaald worden waar vragen en behoeften liggen binnen de verenigingen en kan daar middels de juiste ondersteuning op ingespeeld worden.

5.2 Een groter bereik

De sportsector moet inclusief worden, zodat iedereen zich uitgenodigd voelt om te gaan sporten en bewegen. Drempels die ervaren worden, worden weggenomen, zodat iedereen kan (blijven) genieten van sport. We streven naar kansgelijkheid. Het bereik gaat ook over het organiseren van passend aanbod. Daarnaast gaat het over het inspireren van mensen en nieuwe doelgroepen. Niet iedereen heeft behoefte aan sporten, maar er

is nog een te grote groep die nog onvoldoende bereikt wordt. Dit kan komen doordat het lokale aanbod (nog) niet aansluit bij de behoefte, omdat er belemmeringen zijn om deel te nemen of omdat we te bescheiden zijn in het delen van de succesverhalen.

5.2.1 Inclusie en diversiteit

We zorgen voor een toegankelijke en laagdrempelige sector, waarin iedereen die mee wil doen daadwerkelijk mee kan doen. In de sector is sprake van kansengelijkheid in en door sport- en beweegdeelname. Groepen die niet of weinig sporten en bewegen, zoals inwoners met een laag inkomen, lagere opleiding of mensen met een handicap, zullen dit niet snel zelf doen. We richten ons daarom voornamelijk op het wegnemen van financiële, sociale en praktische belemmeringen. Dit gaan we onder andere doen door actieve toeleiding naar passend aanbod te realiseren en organiseren. Daarbij onderzoeken we hoe we de rol van Uniek Sporten een grotere rol kunnen laten spelen binnen het sportakkoord en zorgen we ervoor dat er meer inzicht komt voor niet-sporters in de mogelijkheden tot ondersteuning.

5.2.2 Vaardig in bewegen

De basis voor een leven lang sporten en bewegen wordt gelegd in de jeugd. Om een sterke basis te leggen, wordt het bereik onder de kinderen en jeugd vergroot door samenwerkingen te zoeken met sport, onderwijs, kinderopvang, jongerenwerk en meer organisaties waar kinderen en jeugd komen. Sport en bewegen moet hierdoor meer geïntegreerd worden in de dagdagelijkse bezigheden. Daarnaast is het betrekken van de omgeving van de jeugd belangrijk. Ouders, sporttrainers, buurtsportcoaches, leerkrachten zijn samen nodig om de doelgroep met plezier aan het sporten en bewegen te krijgen én te houden. Hierbij gaan we concreet inzetten op het stimuleren om kennis te maken met verschillende sporten en vormen van bewegen vanaf een jonge leeftijd en zorgen we ervoor dat het sport- en beweegaanbod aansluit op de behoefte en belevingswereld van de jeugd.

5.3 Meer (zichtbare) betekenis

Met betekenis wordt de waarde van sport, topsport en sportief bewegen voor de hele maatschappij bedoeld. Sport geeft energie, plezier, inspiratie en zingeving in het dagelijks leven, maar levert ook een bijdrage aan maatschappelijke doelen zoals het tegengaan van eenzaamheid, kansengelijkheid of het bevorderen van gezondheid.

Binnen deze ambitie komen alle vier de thema's waar we in Bergen op Zoom gaan werken terug, namelijk sociaal veilige sport, vitale sportaanbieders, vaardig in bewegen en inclusie en diversiteit. Het gaat hierbij namelijk vooral om bewustwording en gedragsverandering. Om ervoor te zorgen dat de betekenis van sport en bewegen zichtbaarder wordt, gaan we actief inzetten op de communicatie rondom het Sport- en beweegakkoord en het Gezond en Actief Leven Akkoord. Hierin worden 'good practices' gedeeld en zullen de betrokkenen hun achterban informeren over de verschillende akkoorden. Daarnaast zullen er twee keer per jaar netwerkbijeenkomsten georganiseerd worden ter inspiratie en om te netwerken. Gedurende deze bijeenkomsten zullen vraag- en aanbodgericht themabijeenkomsten worden ingezet.

6 Werkwijze

De herijkte stuurgroep zal iedere zes weken samenkomen om de lopende zaken te bespreken. Dit wordt gedaan aan de hand van een vaste agenda die naar wens aangevuld kan worden.

Betrokken partners van het sport- en beweegakkoord zullen geïnformeerd worden door de leden van de stuurgroep (ambassadeurs) en de coördinator sport en preventie vanuit de Fit-Fabriek. Daarnaast zal verdere communicatie plaatsvinden via de website van de Fit-Fabriek, nieuwsbrieven, sportcafés en netwerkbijeenkomsten.

6.1 Betrekken lokale partners

Om meer lokale organisaties te betrekken bij de ambities van het lokale sportakkoord, zullen verschillende themagerichte netwerkbijeenkomsten georganiseerd worden. Hierbij worden niet alleen bestaande partners uitgenodigd, maar ook potentiële nieuwe partners.

Daarnaast zullen sportaanbieders en maatschappelijke organisaties actief benaderd en geïnformeerd worden over de mogelijkheden binnen het sportakkoord door de leden van de stuurgroep en de coördinator sport en preventie (ambassadeurs).

6.2 Sociale veiligheid en integriteit

In samenspraak met het kernteam zal er in de periode 2023-2026 gewerkt worden aan een plan van aanpak om sociale veiligheid en integriteit op lokaal niveau bij alle lokale sportaanbieders te stimuleren en ondersteunen. Bij de sportaanbieders worden de basiseisen sociaal veilige sport onder de aandacht gebracht en daarbij gestimuleerd deze te implementeren. Daarnaast worden bestaande ondersteuningsinstrumenten ingezet en zullen experts uitgenodigd worden bij sportcafés ter ondersteuning en inspiratie.

6.3 Clubondersteuning

Momenteel is ligt de functie van verenigingsondersteuner in Bergen op Zoom belegd bij het team van de Fit Fabriek. De gemeente gaat samen met de Fit Fabriek en de Adviseur Lokale Sport in gesprek over de positie van verenigingsondersteuning in de gemeente. Daarin is het belangrijk om in kaart te brengen welke succesfactoren en belemmeringen de ondersteuner momenteel ervaart en bij de lokale verenigingen op te halen wat zij verwachten van een verenigingsondersteuner en waar de behoeften liggen. Op deze manier kan de mogelijkheid van één loket voor clubondersteuning onderzocht worden. Dit wordt opgenomen in de opdracht voor de Fit Fabriek voor 2024. Hierbij zal ook de verbinding gelegd worden met verenigingsondersteuners in de regio met de Adviseur Lokale Sport als verbinder.

6.4 Lokaal Sportplatform

In de gemeente Bergen op Zoom bestaat momenteel is momenteel geen lokaal Sportplatform actief. Om sportaanbieders samen te brengen, te inspireren, ondersteunen en samenwerking te stimuleren zullen verschillende thema- en netwerkbijeenkomsten georganiseerd worden in samenwerking met de stuurgroep van het sportakkoord en de verenigingsondersteuner. Daarnaast wordt naast de stuurgroep een adviesraad vormgegeven waarin verschillende betrokken sportaanbieders zitting kunnen nemen om enerzijds de stuurgroep te adviseren en anderzijds vragen vanuit het veld met elkaar kunnen delen.

6.5 Inzet lokale functionarissen sport en bewegen

De lokale functionarissen die gefinancierd worden uit de Brede Regeling Combinatiefuncties zullen ook actief ingezet worden binnen de ambities en doelstellingen van het lokaal Sportakkoord. **Inclusie en diversiteit**

De beweegcoach Uniek Sporten zal sportbieders ondersteunen om aan de slag te gaan met het ontwikkelen van aangepast aanbod om een nieuwe doelgroep aan te spreken. Daarnaast zet deze beweegcoach zich in om de doelgroep actief naar het aanbod te begeleiden en zoveel mogelijk drempels weg te nemen. Er zijn hierbij bijvoorbeeld contacten met het Bravis om patiënten na revalidatie aan het bewegen te houden, maar ook inwoners met een beperking kunnen hier aanspraak op doen. Momenteel worden er ook contacten gezocht met de WMO.

Naast de bewegcoach Uniek Sporten heeft de sportregisseur Sociaal Domein ook een rol binnen deze pijler. Deze regisseur zet sport als middel in om te werken aan maatschappelijke vraagstukken, zoals eenzaamheid en kansengelijkheid. Hierbij worden ook inwoners bereikt die (nog) niet bewegen en (nog) drempels ervaren om mee te doen.

Vitale sportaanbieders

Binnen deze pijler is de Verenigingsondersteuner in de lead. Deze ondersteuning werkt momenteel vooral vraaggericht. Om deze functie effectiever in te zetten voor het verenigingsleven in de gemeente is het belangrijk om op te halen waar de wensen en behoeften liggen op het gebied van lokale ondersteuning bij de verenigingen. Daarnaast zal een vitaliteitsscan uitgezet worden om inzichtelijk te maken in welke mate de verenigingen vitaal zijn en waar de aandachtspunten liggen. Op deze manier kan de lokale ondersteuningsstructuur effectief ingericht worden op de relevante thema's, zoals vrijwilligersbeleid, ledenwerving, opleiden van kader e.d.

Sociaal veilige sport

Momenteel worden er nog geen concrete acties ondernomen op dit thema, hoewel de urgentie wel gezien wordt. Daarom zal in de nieuwe opdracht voor de Fit-Fabriek opgenomen worden dat dit thema aandacht dient te krijgen binnen de structuur van verenigingsondersteuning. De verenigingsondersteuner wordt samen met de gemeente gezien als de aanjagers van het plan van aanpak voor sociale veiligheid en integriteit op de club. Daarnaast kan de bewegcoach Uniek Sporten hier ook aanhaken en een ondersteunende rol vervullen.

Vaardig in bewegen

De buurtsportcoach onderwijs en wijkactiviteiten worden hierbij ingezet om zoveel mogelijk inwoners (vooral kinderen en jeugd) kennis te laten maken met verschillende sporten en vormen van bewegen. De buurtsportcoach onderwijs organiseert verschillende sport- en beweegactiviteiten op en rondom school (pauzesport en naschoolse sport) en de wijkactiviteiten worden georganiseerd op centrale punten in de wijk (street league, buitenspeeldagen, e.d.). Deze buurtsportcoaches gaan binnen deze pijler ook de verbinding zoeken met de potentiële partners in de wijk, zoals kinderopvang en jongerenwerk.

7 Monitoring en evaluatie

De partners binnen het sport- en beweegakkoord Bergen op Zoom werken mee aan activiteiten rondom monitoring en evaluatie die in het kader van Sportakkoord en Brede SPUK plaatsvinden in de periode 2023-2026.

In samenspraak met de lokale stuurgroep zal een methode voor monitoring en evaluatie ingezet worden om de ontwikkelingen rondom het lokale Sport- en beweegakkoord te monitoren en bij te sturen waar nodig.

8 Financiering

In onderstaande tabel wordt aangegeven welke bedragen Bergen op Zoom in de periode 2023-2026 ontvangt vanuit de Brede Specifieke uitkering GALA voor het Sportakkoord.

De gelden van 2023 worden ingezet middels een subsidieregeling, waarbij organisaties zich met een plan gericht op de doelstellingen en ambities uit het sportakkoord kunnen inschrijven.

	2023	2024	2025	2026	Totaal
Sportakkoord	54.636	54.635	54.635	42.008	205.914